

Krček, Josef; Fučíková, Renáta: Vánoce. Putování do Betléma

Autor článku: [Olga Kubeczková](#) - 10.12.2011

Josef Krček, Renáta Fučíková: Vánoce. Putování do Betléma. Albatros, Praha, 2011, 120 s.

V předvánočním čase by v závějích knižních titulů neměla zapadnout zajímavá práce hudebníka, skladatele a pedagoga **Josefa Krčka** a výtvarnice **Renáty Fučíkové**. Po všech stránkách vkusná publikace ctí sváteční tematiku a nezapře profesionalitu všech, kdo se na jejím zrodu podíleli. „Pro malé i velké“, jak uvádí tiráž, přináší kniha poznání adventu a Vánoc zejména v duchovní perspektivě. Můžeme ji vnímat jako procházku časem rozjímání. Poukazuje na vnitřní kontinuitu současné podoby Vánoc s tradicí lidovou, pohanskou i křesťanskou, s tradicí v úzké vazbě k místům, která nazýváme domovem.

Do času zmatečných příprav a shonu přináší představu řádu, který si adventní období za staletí v naší kultuře vytvořilo. Posloupnost dnů a jejich rituálů zachovává i publikace. Je přehledná, má logickou skladbu, do níž přirozeně zapadá promluva, obraz, zpěv.

Krčkův průvodce předvánočním časem je dán především církevním kalendářem. Část o adventu se nese ve znamení světců, kteří prezentují křesťanské ctnosti. Autorovo pojetí je však oproštěno od patosu, spíše interpretuje toto údobí jako zamyšlení nad lidskými osudy, určenými nezlomnou vírou. Právě ony stály v pozadí mnohých zvyklostí a obřadů, jsou neustále zpřítomňovány v řadě písní. Další část knihy má povahu „rozjímání“ nad některými z typických symbolů nejen českých Vánoc. I zde, v úvahách o sněhu, stromu či kaprovi, autor upozorňuje na souvislosti s kulturním odkazem předchozích generací. Vánoce zpřítomňuje opět chronologicky řazeným vyprávěním o svátečních zvycích a o světcích, k nimž se váží, dává však větší prostor písním a hrám, které mnohdy ilustrují živou atmosféru slavení v české lidové společnosti.

Publikace má také svou vizuální působivost, která podporuje celkově dobrý dojem. Výtvarný prvek je v práci permanentně přítomen, doprovází citlivě slovo. Renomé Renáty Fučíkové nás již před otevřením knihy naplňuje jistotou, že půjde o kvalitní, promyšleně zpracovanou ilustraci. Koncepce představuje dvojí typ ilustrací. Jednobarevné kresby, otisky přírodních motivů a další drobné motivy podtrhují v mrazivě modrých a zlatých tónech atmosféru zimy a vzácné jedinečnosti svátků. Druhý typ zastupují barevné kresby, připomínající naivní umění lidových dřevorezů. Jako přes kouzelné zamrzlé sklíčko se čtenáři promítají žánrové obrázky předvánočního a vánočního času v Čechách a na Moravě uplynulých století. Někdy jde o přesný místopis (Zvíkov, Kdyně), jindy jen o akcentování určitého prvku (kroje, typická stavení, krajinný ráz).

Putování do Betléma není pouze příležitostí k usebrání. Zájemci jsou aktivizováni možností zahrát a zazpívat si adventní a vánoční písně, dramatizovat vánoční či pastýřské hry. Součástí publikace je papírový betlém, který obsahuje postavy všech jmenovaných světců. Renáta Fučíková se tak může zařadit po bok výtvarníků, jakými byli Mikoláš Aleš, Josef Lada nebo Vojtěch Kubašta, jejichž stopa je v české kultuře stále zřetelná i díky autorskému pojetí papírového betlému. Svěbytnost rukopisu Fučíkové je dána posílením spirituální roviny, která je však pevně ukotvena v ryze českém prostoru. Soulad zasněžených střech a kostelních věží

ukazujících k nebi nás posouvá k představě Vánoc jako svátku rodiny, do níž počítáme také důvěrně známou krajinu. Návod k tvorbě betlému po vzoru textu posiluje důležitost času, který nás vede k zamyšlení. Je nám doporučeno, abychom vystříhovali postupně a přidávali figurku, která s každým dnem betlémskou společnost rozmnožuje.

V souladu všech složek práce lze ocenit míru, s jakou „tajemství zasněženého vánočního času“ čtenáři zjevuje. Oprašuje stopu Vánoc našich předků bez velkých slov, přesvědčující duchovní dikce, přesto s nadějí, že bude příznivě přijata: „Když lidé spojí všechny pohanské i křesťanské tradice a zvyky a budou se mít rádi, potom vánoční doba i dnes získá hloubku pochopení a krásu prožitku.“

© Olga Kubeczková